

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL 2022 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO
(TAP-21-1303)(21-26861(3))**

2021-09-29 Nr. NV-2351
Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas – padidinti nuo 2022 metų pradžios minimalią mėnesinę algą (MMA) iki 730 Eur, minimalųjį valandinį atlygį iki 4,47 Eur.

Esama situacija:

- Šiais metais MMA yra 642 Eur, minimalusis valandinis atlygis – 3,93 Eur. 2021 m. liepos mėn. buvo apie 127 tūkst. darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau. Biudžetinėse įstaigose tokių darbuotojų buvo apie 17 tūkst.
- Trišalė taryba dar 2017 m. yra sutarusi dėl MMA didinimo formulės – t.y. MMA ir vidutinio darbo užmokesčio (VDU) santykis *neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc.* bei turi atitikti ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, kuris nustatomas pagal paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis.
- Didžiausią MMA ir VDU santykį turinčių ES šalių vidurkis yra 48,1 proc. (Slovėnija – 50 proc.; Portugalija – 49,3 proc., Prancūzija – 47,7 proc.; Liuksemburgas – 46,9 proc.; Lenkija – 46,6 proc. proc.), o 2022 m. prognozuojamas VDU be priedų ir priemonių – 1 517,9 Eur, todėl pagal sutartą formulę MMA turėtų būti 730 Eur ($1\,517,9 \text{ Eur} \times 0,481$).
- Klausimas dėl MMA didinimo buvo svarstomas ir išdiskutuotas 2021 m. gegužės 20 d., 2021 m. birželio 8 d. Trišalės tarybos posėdžiuose (svarstyta didinti iki 703 Eur). Pasikeitus ekonominėms prognozėms, 2021 m. rugsėjo 3 d. buvo organizuotas papildomas neeilinis Trišalės tarybos posėdis dėl MMA 730 Eur dydžio 2022 metais. Trišalė taryba dėl MMA didinimo nesutarė: didžioji dalis profesinių sąjungų Vyriausybės siūlymą didinti MMA iki 730 Eur palaikė, darbdaviai siūlomam dydžiui nepritarė.
- Pagal Darbo kodeksą Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, gavusi Trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas (DK 141 str. 3 d.).

Esmė:

- **Nuo 2022 m. sausio 1 d. patvirtinti 730 Eur MMA** (vietoj dabar nustatytos 642 Eur) **ir 4,47 Eur minimalųjį valandinį atlygį** (vietoj dabar nustatyto 3,93 Eur). **Mažiausia darbo užmokestį gaunančių darbuotojų pajamos padidėtu 88 Eur arba 13,7 proc.**
- **Rekomenduoti socialiniams partneriams kolektyvinėse sutartyse nustatyti didesnius dydžius.**

Valstybės biudžeto **lėšų poreikis – apie 31,3 mln. Eur.**

Derinimas: Su Finansų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija suderinta be pastabų. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma:

- *Lietuvos verslo konfederacija* nepritaria dėl sprendimo priėmimo procedūrų, MMA dydžio skaičiavimo ir ekonominių prognozių bei verslui tenkančio krūvio ir palaiko 703 Eur MMA dydį;
- *Lietuvos pramonininkų konfederacija* nepritaria, nes formulėje pasigenda darbo našumo kriterijaus ir siūlo pradėti diskusijas dėl formulės keitimo;
- *Ekonomikos ir inovacijų ministerija* mano, kad MMA didinimas turėtų būti atliekamas įvertinant didinimo sąlygojamas rizikas, išsaugant racionalų MMA ir VDU santykį ir siejant su darbo našumo augimo tendencijomis.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi, tačiau atkreipia dėmesį, Darbo kodekso 141 str. 4 d. yra nustatyta, kad kolektyvinėse sutartyse gali būti nustatyti didesni, negu Vyriausybės patvirtinti minimaliojo valandinio atlygio ir minimaliosios mėnesinės algos dydžiai, todėl svarstytinas projekto 2 punkto nuostatos tikslingumas.

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos 97.1 p. nuostatas „Mažinsime pajamų nelygybę ir skurdą, numatydami atitinkamas kompleksines mokestines ir finansines priemones“.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome nutarimo projektą **aptarti tarpinstituciniame pasitarime ir teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt